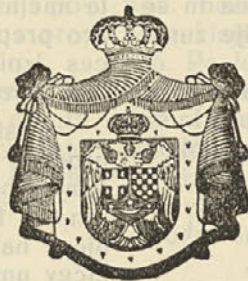

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Razred 29 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Maja 1931.

PATENTNI SPIS ŠT. 7873

Vereinigte Glanzstoff-Fabriken A. G., Elberfeld, Nemčija.

Postopek za izpiranje in naknadno obdelavo nili umelne svile, spredene v obliki predilnih kolačev.

Prijava z dne 6. marca 1930.

Velja od 1. avgusta 1930.

Zahtevana prvenstvena pravica z dne 12. marca 1929. (Nemčija).

Pri izpiranju in naknadni obdelavi umelne svile, koja je spredena v obliki predilnih kolačev, so doslej postopali na naslednji način: prvič tako, da se sveže izdelane nili na pr. potom nanešenja na vitle ali pod. prevedli v obliko štren in so na to štrene umetne svile očistili od soli in kisline in naknadno obdelavali. Nato se je napravil tudi predlog, da se predilni kolači umelne svile potom posebnih priprav v predilnih centrifugah samih izperejo in tudi priključujoče naknadno obdelujejo, in datje je bilo predlagano, da se sveže predeni predilni kolači odstranijo iz predilnih centrifug in se s pomočjo posebnih strojnih uredb, koje so oblikovane po sistemu predilne centrifuge in istočasno tudi po sistemu predilne centrifuge in istočasno tudi po sistemu villa, izperejo od soli in kisline ter naknadno obdelujejo. Nato se je še priporočalo, da se predilni kolači namestijo tuljakasta nosilna telesa, na koja tesno nalegajo, v svrhu, da se na ta način podvržejo procesom izpiranja in naknadne obdelave. Vsi doslej imenovani postopki, v kolikor predvidevajo direktno obdelavo predilnih kolačev, izhajajo iz zamisli, da se pri izpiranju in naknadni obdelavi predilnih kolačev brezpogojno skrbi za to, da ostane oblika predilnih kolačev kolikor mogoče ohranjenja z namenom, da se izogne zmešanju nili.

Predmetni izum ne polaga nikake važ-

nosti na ohranitev obročaste oblike predilnega kolača in se izrecno odreja ojačuj čemu nosilnemu telesu. Po izumu se predilni kolači položijo ali stisnejo skupaj v ploska pramena ali štrene in se v tej obliki štren podvržejo procesom mokre obdelave, kot izpiranju, razžveplenju, beljenju, razkisenju, aviviranju i t. d. ob uporabi določenih priprav.

Naslednji opis kaže detaljno novost in svojevrstnost predmetnega postopka.

Sveže predeni predilni kolači umelne svile se, kakor običajno, vzamejo iz predilnih centrifug. Nato se smiselno vsak predilni kolač posebej zavije ali povije v mrežasto ali redko tkanino ali v sicer lahko propustno blago in se se slišne skupaj v ploski pramen ali štrene. Ta pramena se nato posamezno obesijo oz. uvrste na palico, to sicer s pridom tako, da se nahajajo pramena v mali, toda kolikor mogoče enakomerni medsebojni razdalji.

Zavijanje predilnih kolačev in zlaganje slednjih v ploske štrene se vrši s pridom na naslednji način;

Mrežasta tkanina more imeti značaj listne mreže, ali ozke ribiške mreže, triko-bлага, tulle-tkanine, prosto tkanega batista, klekljane robe in pod., skratka več ali manj dobro propustnega blaga.

Mrežasta tkanina se glasom izuma uporablja najbolje v obliki trobnih odrezkov. Trobni odrezek se vtakne v predilni kolač

in sicer tako, da na obeh straneh znatno moli ven, na to se ovije najprej en konec trobe zunaj preko predilnega kolača in se nato drugi konec ravno tako ovije zunaj povrh vsega.

Lahko pa postopamo tudi tako, da se troba izpočetka potegne preko kolača in se potem oba konca ovijeta na znotraj okoli kolača in skozi njega.

Tako zamotane kolače pa se more zavarovati še s tem, da se potegne skozi obroč še ena ali več vezalnih niti,

Drug način zamotanja kolačev v mrežasto tkanino obstoja v tem, da se izbere dolžina trobe le tako velika, da se konci tkanine ne morejo prekriti. V tem slučaju se oba konca trobe opremita z vezalnimi nitmi, kojim se kolač poveže. Mesto vezalnih niti se more tudi ena sama vezalna nit menjaje potegniti skozi zanke enega in drugega konca trobe v svrhu, da dobimo na ta način varovanje po načinu vrečice za tobak.

Tako zamotani predilni kolači se tedaj stisnejo skupaj ali pa se s pomočjo dveh pomožnih palic s tem, da se iste vlečejo narazen, bodisi ročno ali strojnim potom oblikujejo v ploske štrene.

Nato sledeči procesi pranja in naknadne obdelave se morejo izvesti na različne načine, t. j. na različnih vrstah pralnih priprav.

Tako se more postopati po načinu etažnega rosilnega pranja, s tem, da se štre-nasti predilni kolači uvrstijo na nosilnih palicah in obdelujejo potom orosenja na večnadstropnih ogrodjih, slično kakor je bilo popreje predlagano za takozvano valjano svilo. Pri orosenju z vodo v srho, da se iz predilnega kolača odstrani sol in kislina, se polaga spodnji nosilec prediva v določenih razdaljah postopoma vedno na slednjo višjo etažo in se ga poliska tako po protičnem principu polagoma navzgor proti čisti vodi. Pri vsakokratnem dvigu nosilnih palic se slednje obrnejo tako, da nalega kolač vsakokrat na drugem mestu. Tudi se je pokazalo kot prednostno, da se v prostoviseče konce kolačevih štren položi pomožna palica, s pomočjo koje se more vrsta kolačev in nosilna palica višje položiti in okreniti. Pri tem načinu postopanja ličita torej v vsaki vrsti kolačev dve palici, na eni visijo štrene kolačev in druga leži pod njimi v štre-nah kolačev, in vsaka palica more pri dvi-gu stopiti na mesto prve.

Tudi se morejo, predno se v štrene stisnjeni kolači nataknejo na palice v mrežasto ali pod tkanino zavite štrene umetne svile potopiti v vodo in z rahlimi gibi pod vodno površino in z nato sledečim stisnje-

njam pod vodo oprostiti od zračnih mehurjev, koji se nahajajo med nitkami in na ta način istočasno poskrbeti za prvo dobro prepojitve štren s pralno tekočino. Proces izpiranja se s tem znatno olajša in tudi skrajša.

Postopek se z ozirom na nadaljnje procese naknadne obdelave, kot razvepljanje, beljenje, razkisljenje, pranje, aviviranje i t. d. vrši prav tako kakor v prednjem navedeno za izpiranje predilnih kolačev umetne svile do oprostitev od soli in kisline.

Namesto pranja z orosenjem ali v etažah se morejo v svrhe predmetnega izuma uporabljati tudi ročno ali strojnim potom poganjanje barkaste pralne priprave, kakor so bilo doslej uporabljane v mnogih oblikah za mokro obdelavo štrenaste prediva, tudi umetne svile v obliki štren in sicer vsaj v principu tako, kot so bile spočetka izobličene pri barvanju štren. V vseh teh slučajih visijo glasom izuma v ploske štrene skupaj stisnjeni predilni kolači umetne svile prosto na palicah ali kakršnihkoli odgovarajočih nosilnih telesih, tako da se pri vsakem vrlečem gibanju palic spremeni lega štrene napram nosilnemu telesu in se s tem osvobodi in premakne mesto naleganja štrene na nosilno telo.

Pri omenjenih, popreje predlaganih postopkih, pri kojih se kolači nataknejo na tuljke ali tuljave, se ne izvrši nikak premik predilnega kolača in s tem posameznih delcev niti in nikaka menjava ploskve naleganja, in dostop pralne tekočine z notranje strani predilnih kolačev je potemtakem oviran. To naj bi bil tudi vzrok radi česar je naknadna obelava po predmetnem izumu izvedljiva znatno hitreje in bolj temeljito.

Patentni zahtevi:

1. Postopek za izpiranje in naknadno obdelovanje niti umetne svile, trakcev in pod, koji so spredeni v obliki predilnih kolačev, označen s tem, da se predilni kolači, koji so stisnjeni skupaj v ploskve štrene, prosto obesijo posamezno na palice ali drugove in pod in se nato na teh nosilnih telesih podvržejo posebi znanim izpiralnim in drugim procesom naknadne obdelave, kot razžvepljenju, aviviranju i t. d.

2. Postopek po zahtevu 1, označen s tem, da se posamezni predilni kolači predno se spognejo skupaj v ploske štrene ovijejo ali povežejo v svrhu obdelave v redke ali mrežaste tkanine ali v sicer lahko propustna blaga.

